

QVÆSTIO MEDICA: QVODLIBETARIIS DISPV TATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS V. FEBRVARIL.

M. RENATO MOREAV DOCTORE MEDICO MODERATORE.

Licetne Medico novare morbos & mutare?

680.

RTIVM prima & princeps Medicina corporis humani solaris quærit soli magis quàm cæli vfa beneficiis, quid agant sydera, quid inter astra lucens minetur Cometes nullo habens discrimine, omni hora è sinu terræ depromit, quæ profutura sint vitæ hominum prorogandæ alimenta & medicamenta. Æmula naturæ & victrix eius motus & agitationes obleruat vniuersas, quas vel promouet cum lentæ, vel castigat cum noxiæ, vel imitatur cum salutare existunt. Erumpentibus ægrè variolis purpureis quæ febrium pestilentium ecchymatis non phœnigmo auroræ diaphoretico, non oleo calcanthino aut philosophico lapide ad vanitatem ficto, sed phlebotomiâ auxiliatur etiam critico die. Vrinæ ob adnatâ vesicæ collo *καρπυσι*, grandiorémq; calculum diu suppressâ viam parat in perineo, & nascituris *ἀπὸ τῆς* mulierum fœtibus exitum amplificato pudendi oscillo, nunquam secto, nisi matre extincta, abdomine.

CVLTAS & insuetas naturæ *ἐξ ὁδῶν* solvendi morbis quis deprehendat? non è cælo Astrologus, non Magus è circulo, non è signaturis Chymista. ratas & salutare *ἐκ τῆς* vnus nouit & imitatur Medicus rationis ductu & experientiâ. Quibus artibus se probat homini natura parentem, jldem illi probat se Medicus leruatorem & Deum. Exundantem in venis sanguinem *καὶ τὴν* natura profundit? eundem hic effundit *καὶ τὴν* sectis arteriis & venis etiam ingularibus. Illa luccos *καὶ τὴν* aluo, & *καὶ τὴν* vomitu excludit? hic bili osam caco chymiam æstate emetico vulgari non hermerico, hyc- melerosam, pituitosam & melancholicam cathartico, cuius vsu deffillatione perit, eliminat. Quid si perperam non nihil illa moliat? imitari non decet, sed ditigere, iuuare, tam diu licet Medico æmulum esse naturæ quam diu mater illa est, non nouerca.

NIMVERO morbos natura profligat *κατὰ φύσιν*, *ἀντὶ φύσεως*, *κατὰ φύσιν*. Lienosos & scorbuticos vrinarum euacuatio solatur, Nephriticos hæmorrhoidum fluxus interdum compescendus. Optima phlegmonarum solutio, *διὰ φύσιν*. Abscessu ad cruravel genua potius quàm ad aures factio tusses conquiescunt. *Μετὰ πᾶσιν* vel nouæ in morbis mutationes oboriuntur, vel alterius generis morbi sublati succedunt prioribus. Lentarum febrium sanatio, febris exacerbatio, est, dolorem dolor soluit, vomitus vomitum, lassitudinem lassitudo tremorem, stuporem & paresin assiduorum febrium, tertiana rum & colicorum cruciatuum *ἐκ τῆς* noua febris nonnunquam dirimit. Maniæ mulieribus magis quàm viris familiares, hæmorrhagiæ, epilepsiæ amuleto- rum ludiorum, & arthritides vernæ corpus expurgant & morborum fibras penitus euellunt. Inueteratos morbos quod sunt nouis & recetibus *ἀντὶ φύσεως* nouat natura & recentes facit: dum curationem id quod est non recipit potest recipere id quod futurum est.

VTATIONVM plena in corpore omnia, frequentes vt elementorum sic humorum inter se *μεταβολαί*, crebre vicissitudines, alternis regnant sanitas & morbus, nihil medium. Sanitas cõmutatur per gradus, morbi per species, qui per *μεταβολὰς* oriuntur, nulli ad salutem; qui per *ἀφαιρέσιν* ad exitum nulli. Modum queris? vna partium syntimoria, vna sympathia. ex arterijs & venis in nervos, & ex nervis vicissim in arterias & venas crebra & facilis noxiarum humorum transfusio. Quis nescit conuulsionem accedente quartana sanari? rigores febrem exolunt, melancholiam varices, qui aperiri tutò possunt, non excindi. Exoptanda in morbis *καὶ τὴν* permutatio; conuersa in cessant aut hydropem infania discutitur. omnis *ἐπεὶ οὐκ ἔστι* instituto naturæ salutaris, cuius modi est sternutatio singultui, lienteria *ἐξ ὑπερβολῆς* caloris interdum loboles, leucophlegmatia & asciti alui profluuium. *ἀφαιρέσιν* in morbos mitiores & partes ignobiliores facta *συντήρησις*.

RGONE etiam Medicus nouabit morbos & mutabit? quidni? cum intentatum nihil sinat quo prodesse ægris possit etiam deploratis. Apage tamen characteres, sigilla, verba, suffusos, homerica & magica præsidia, quale est magneticum vnguentum. Antiqua & fistulosa vlcera cum occalluerunt, ad curationem nouanda *κατὰ φύσιν*, ferro, igne: quæ syderata sunt, vulneranda, rescindenda: intermissi vomitus restituendi vel commutandi. Suffocatio- ni ab anginâ occurrat laryngotomiâ; suppuratis renibus & pulmonum hydropi in ductâ fistulâ. in fista tibiis vulnera ascitem leuant, ophthalmiæ & tibi catarrho magis profunt pyrotica & phœnigmi quàm Nicotiana. Quosdam capitis dolores discutit terebra potius quàm inultum ad concurr- lum futurarum pyroticum. Quid si febrem Medicus accendat? remerarium quidem, sed vile plerisque auxilium, cum *μὴν* *καὶ* *ἐν τῇ* vehementiores ad hypochondrium dolores, voluulium *λαμπρὸν*, apoplexiam, grauedinem & raucedinem citra recidiuq; metum exterminet.

Ergo licet Medico novare morbos & mutare.

127

Proponebat Lutetiæ CLAVDIVS SEGVYN Parisinus, Anno R.S.H. M.DC.XXVI.

DOMINI DOCTORES DISPV TATVRI.

M. DIONYSIVS LE SOVBS.
M. BARTHOLOMÆVS BARRALIS.
M. CAROLVS LE CLERC.

M. IOANNES BOVRGEOIS.
M. MAVRIIVS DE MONSTROEIL.
M. GVILL ELMVS GYON.

M. CLAVDIVS GERVAIS.
M. FRANCISCVS GVENAVT.
M. IOANNES MERLET.